

I WARSZAWSKIE FORUM OKULISTYCZNE

02–03.09.2022

Warszawa

„Nie ludzkie” zabiegi – chirurgia rogówki i operacje okuloplastyczne

„Not human” operations- corneal surgery and oculooplastics surgery

lek.wet. Marzena Pawlicka

Klinika weterynaryjna LEGWET, Legionowo

Zabiegi okulistyczne weterynaryjne przeprowadza się w znieczuleniu ogólnym, izofluranowym lub infuzyjnym. Do plastyki powiek zwierzę ukladane jest na stole na mostku, do chirurgii rogówki na grzbiecie. W zasadzie używamy wyłącznie nici chirurgicznych wchłanianych, a nasi pacjenci po zabiegu zawsze noszą kołnierz ochronny.

Entropium jest najczęściej występującą wadą ułożenia powiek u zwierząt towarzyszących. Występuje głównie u młodych osobników, w wieku 4-12 miesięcy. Związane jest z rasą i dziedziczeniem, dlatego odradza się rozmnażanie osobników chorych. Wyróżnia się kilka rodzajów entropium, zależnie od predyspozycji anatomicznych związanych

z ukształtowaniem czaszki u danej rasy. U psów ras sportowych jak labrador retriever, wyżeł weimarski i inne psy ras myśliwskich, zmiana obejmuje przeważnie boczną połowę dolnej powieki. U psów ras olbrzymich, jak dog, bernardyn, często stwierdza się jednocześnie boczne entropium górnej powieki oraz przyśrodkowe i boczne entropium z wywinieciem środkowej części dolnej powieki tzw. diamentowe oko. U psów rasy Shar pei często występuje entropium górnej i dolnej powieki, które może rozwijać się już u 2-3 tygodniowych szczeniąt. U starszych cocker spanieli często dochodzi do opadnięcia fałdów twarzy wraz z entropium powieki górnej. Dla ras brachycefalicznych (mops, buldożek francuski, boston terier, Shitz-su) typowe jest przyśrodkowe entropium dolnej powieki, prowadzące do barwnikowego zapalenia rogówki, a nawet utraty wzroku.

Chirurgiczną korekcję entropium wykonuje się po ukończeniu wzrostu czaszki, zazwyczaj w 10 miesiącu życia, a w przypadku ras olbrzymich nawet w 18 miesiącu życia. U młodszych psów zakłada się tymczasowe szwy wywijające. W ostatnich latach, do tymczasowej korekcji entropium stosuje się również kwas hialuronowy .

Technika Hotz-Celsius jest jedną z podstawowych. Od resekcji mięśnia okrężnego oka z fiksacją tarczki różni ją to, że poza odcięciem mięśnia okrężnego oka, zawsze wycinamy fragment skóry o kształcie elipsy. Jego wielkość jest dopasowywana indywidualnie do pacjenta, co stanowi największą trudność dla początkującego operatora. U niektórych ras jak np. rottweiler, technika Hotz-Celsius może nie być wystarczająca. Konieczne jest przecięcie napiętego więzadła bocznego oka. U buldoga angielskiego, cane corso i innych zastosujemy technikę Read-Braun.

Technika Stadesa służy do korekcji entropium powieki górnej. Cięcie wykonywane jest w brzegu powiekowym.

Usuwany jest znacznie większy fragment skóry niż w technice H-C. Rana jest tylko częściowo zamknięta.

Pozostawia się ok. 5 mm pas do gojenia przez ziarninowanie.

Nie można zapomnieć o chirurgii trzeciej powieki. U psów ras predysponowanych i kotów brytyjskich, może dojść do

wypadnięcia gruczołu trzeciej powieki. Leżący w obrębie głębokiej warstwy dolno-przyśrodkowej trzeciej powieki i

przytwierdzony do tkanki około oczodołowej i chrząstki trzeciej powieki, odpowiada za produkcję ok. 30% łez.

Leczeniem z wyboru jest chirurgiczne odprowadzenie gruczołu, techniką Morgana („kieszonki”). Kilkadziesiąt lat

temu gruczoł usuwano, co prowadziło do powstania zespołu suchego oka.

Psi tryb życia predysponuje je do częstych urazów rogówki. Gro przypadków to wrzody rogówki z ubytkiem 1/2 zrębu

rogówki, sięgające do błony Descemeta czy perforacje rogówki. Wymagają natychmiastowej interwencji

chirurgicznej np. uszypułowany przeszczep spojówki, naszytce błony owodniowej (Omnigen™), naszytce biomateriału

Matrix® czy przeszczep twardówkowo-rogówkowy.

ORGANIZATOR

NAUKOWY

Klinika Okulistyczna

Wojskowego Instytutu

Medycyny Lotniczej

w Warszawie

PRZEWODNICZĄCY

KOMITETU

ORGANIZACYJNEGO

dr n. med.

Radosław

PRZEWODNICZĄCY

KOMITETU

ORGANIZACYJNEGO

dr n. med.

Jaromir

PRZEWODNICZĄCY

KOMITETU

ORGANIZACYJNEGO

dr n. med.

Jaromir